

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ**

МИСТЕЦТВОЗНАВЧІ ЗАПИСКИ

NOTES ON ART CRITICISM

Випуск 40

Київ – 2021

МИСТЕЦТВОЗНАВЧІ ЗАПИСКИ: 36. наук. праць. 2021. Вип. 40. 206 с.

Збірник наукових праць «Мистецтвознавчі записки» має на меті висвітлення різноманітної історичної та теоретичної проблематики мистецтвознавства. Тематика статей пов'язана як із сучасною мистецькою практикою, так і з художньою культурою минулих епох. У статтях представлено широкий спектр сучасної мистецтвознавчої думки.

Видання розраховане на фахівців-дослідників, теоретиків і практиків мистецтва та культурології, викладачів, аспірантів та студентів гуманітарних навчальних закладів, а також на широкий загал усіх, хто цікавиться проблемами художньої культури.

Редакційна колегія:

Афоніна О. С., доктор мистецтвознавства, професор (Україна) – *головний редактор*; *Шульгіна В. Д.*, доктор мистецтвознавства, професор – *заступник головного редактора* (Україна); *Зосім О. Л.*, доктор мистецтвознавства, професор (Україна) – *відповідальний секретар*; *Андросова Д. В.*, доктор мистецтвознавства, професор (Україна); *Гливинський В. В.*, доктор мистецтвознавства, доцент (США); *Донченко Н. П.*, засл. діяч мистецтв України, професор (Україна); *Жуковін О. В.*, к. мистецтвознавства (Україна); *Карпов В. В.*, доктор історичних наук (Україна); *Кафтанджисев Х.*, доктор габліт., професор (Болгарія); *Кайл К.*, доктор філософії в галузі мистецтвознавства, габлітований (Німеччина); *Маркова О. М.*, доктор мистецтвознавства, професор (Україна); *Погребняк Г. П.*, доктор мистецтвознавства, доцент (Україна); *Прищенко С. В.*, доктор мистецтвознавства, доцент (Україна); *Роготченко О. О.*, доктор мистецтвознавства, заслужений діяч мистецтв України (Україна).

Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»)
зі спеціальностей: 022 Дизайн; 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація;
024 Хореографія; 025 Музичне мистецтво; 026 Сценічне мистецтво відповідно до
Наказу МОН України від 02.07.2020 № 886 (додаток 4).

**Збірник наукових праць "Мистецтвознавчі записки" індексується в міжнародних базах даних:
*International Impact Factor Services; Google Scholar; Journals Impact Factor; BASE; Inno Space***

Друкується за рішенням Вченої ради
Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв
Протокол вченої ради № 5 від 30 листопада 2021 р.

За точність викладених фактів та коректність цитування відповідальність несе автор
Рецензування здійснюється членами редакційної колегії

УДК 929:75-051:001:81'42(045)
DOI 10.32461/2226-2180.40.2021.250376.

Цитування:

Микуланинець Л. М. Біографія митця в сучасному науковому дискурсі. *Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць*. 2021. Вип. 40. С. 134-138.

Mykulanynets L. (2021). An artist's biography in the modern science discourse. *Mystetstvoznavchi zapysky: zb. nauk. prats'*, 40, 134-138 [in Ukrainian].

Микуланинець Леся Михайлівна,
кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри теорії і методики
музичної освіти
Мукачівського державного університету
<https://orcid.org/0000-0002-6346-6532>
l.mikulaninets@gmail.com

БІОГРАФІЯ МИТЦЯ В СУЧАСНОМУ НАУКОВОМУ ДИСКУРСІ

Мета роботи – вивчаючи та узагальнюючи праці з гуманітаристики, розкрити концептуальні положення життєпису творчої особистості у XXI столітті. **Методологія** дослідження: застосовано біографічний, аналітичний, історичний, герменевтичний, системний підходи, що дозволило комплексно досягнути зазначену квестію. **Наукова новизна.** Вперше у вітчизняному мистецтвознавстві висвітлена специфіка хронік майстра в нинішніх цивілізаційних умовах. **Висновки.** На рубежі XX – XXI століть біографія видатної постаті зазнала значних трансформацій, пов'язаних з епохальними змінами, наповнилася новими філософськими сенсами, які відобразили атмосферу трансмодерну. Сучасний літопис – складний діалектичний феномен. Він культуроцентричний, контекстуальний (прагне вписати героя в континуум людської цивілізації), намагається вирішити актуальні антропологічні проблеми, усвідомити діяча носієм універсальних онтологічних кодів, задекларувати цінність людини-творця і т.д. Водночас вказаний жанр висвітлює протиріччя доби, котрі проявляються у відсутності моральних ідеалів, етико-естетичних канонів, персоніфікованих лідерів. Наслідком цієї ситуації є те, що хроніки не завжди тотожні своєму реальному прототипу, а лише пропонують можливий варіант інтерпретації його сутності. Їх автор подає своєрідне бачення фактів та явищ буття митця, конструює та у доступній формі репрезентує модель суб'єкта, котра відображає: образ майстра, портрет конкретної доби, автобіографію дослідника. З цієї інформації реципієнт будує власну історію персонажа. Методологія осягнення життєпису креативної особистості ґрунтується на інтеграції досягнень гуманітаристики, міждисциплінарному підході, діалозі різних наукових дискурсів, контекстів, смислів і т.д.

Ключові слова: біографія, майстер, мистецтвознавство, культура, гуманітаристика.

Mykulanynets Lesya, Ph.D. in Arts, Associate Professor of the Theory and Methods of Music Education Department, Mukachevo State University

An artist's biography in the modern science discourse

The purpose of the article reveals the conceptual statements of the artistic personality in the XXI century by studying and generalizing humanitarian study theses. The research **methodology:** the biographic, analytical, historical, hermeneutic, systemic approaches were applied, which enabled the complex review of the aforementioned question. **The scientific novelty.** For the first time ever, the specifics of an artist's chronicles under nowadays' civilization conditions were rendered within the national art history framework. **Conclusions.** On the boundary of the XX – XXI centuries, an outstanding profile's biography experienced considerable transformations referring to epoch changes and filled with new philosophic senses having reflected the trans-modern atmosphere. The contemporary chronicle is a complex dialectic phenomenon. It is culture-centered, contextual (aspiring after involving the novel character in human civilization continuum), and trying to solve current anthropological issues, as well as to regard the agent as the universal ontological codes bearer, and to declare the value of an artistic individual, etc. Meanwhile, the abovementioned genre reveals the epoch controversy being manifested via lack of moral ideals, ethics, and aesthetic canons, and personified leaders. The consequence of the situation is the fact of the chronicles being not necessarily identical to its actual prototype, but rather suggesting a possible variant of interpreting its essence. Their author provides an original vision of facts and phenomena of the artist's being, constructs, and represents the subject's model in the available form reflecting the following: the master's image; the concrete epoch's portrait; the researcher's autobiography. From this information source, the recipient builds his own history of the novel character. The methodology of rendering an artistic personality's biography is based on the integration of humanitarian study advances, as well as an interdisciplinary approach, the interaction of various science discourses, contexts, senses, etc.

Keywords: biography; master; art history; culture; humanitarian study.

Актуальність теми дослідження. В європейській духовній традиції звернення до літопису видатної постаті починається ще з античності. Тоді були закладені основні канони висвітлення буття персони, через описання зовнішності, створення адекватного образу. Протягом історичного розвитку суспільства біографічні роботи отримували різноманітну експлікацію, трансформувались наукові погляди на їх сутність та функції, проте незмінним залишалось тлумачення вказаного жанру як форми індивідуально-особистісного виміру духовного побутування *homo sapiens*.

Епоха постмодернізму піддала перегляду майже всі сфери людського існування, у тому числі життєпис. Ключовим тезисом французького мислителя XIX століття Сент-Бьова, засновника біографічного методу, було те, що для глибокого розуміння художнього опусу інтерпретатору слід простудіювати хроніки автора. Нині пропагується твердження: осягнути єство митця можливо тільки проаналізувавши його твори і по ним вибудувати онтологію майстра. Очевидно, для вчених літопис є не тільки послідовністю певних подій, а шлях до усвідомлення становлення, самореалізації героя.

У XXI столітті дослідники смисловий акцент у біографії виставляють на гуманітарному аспекті. Це свідчить про антропологічний цивілізаційний поворот, персоніфікованість буття, рівноправність культури й креативної особистості. Життєпис часто експлікується ілюстрацією матеріальних і духовних надбань суспільства, а не лише окремого суб'єкта.

Сучасна наукова думка доволі активно займається проблемами біографії. Її фундаментальні засади розглядаються філологами (М. Березань, Т. Бреєва, М. Козирьєва, А. Шубіна та ін.), філософами (А. Валєвський, І. Голубович, В. Менжулін та ін.), соціологами (Ю. Беспалова, Ю. Рождественська та ін.) істориками (Л. Артомошкіна, С. Ляшко, Т. Попова, А. Соколов та ін.), культурологами (С. Іконникова, В. Лях, О. Попович та ін.). Нині назріла необхідність актуалізувати зазначену квестію, відповідно досягненням наведених дисциплін, у мистецтвознавчому дискурсі, що і становить завдання представленої публікації.

Мета дослідження – вивчаючи та узагальнюючи праці з гуманітаристики, розкрити концептуальні положення життєпису творчої особистості у XXI столітті.

Виклад основного матеріалу дослідження. Останні десятиріччя спостерігається зростання інтересу до літопису креативної персони. Такі розвідки постають не просто описом життя, а певним філантропічним ракурсом, методологічним підходом опанування соціокультурних явищ. Прикладом є мистецтвознавчі монографії В. Бондарчук, У. Граб, Т. Гусарчук, Т. Добіної, О. Коменди, М. Жишкович, А. Палійчук та ін. Втім стрімкі трансформації вимагають постійного перегляду й переосмислення даного виду студій.

Європейська цивілізація в різні історичні періоди змінювалася. Однак у епоху постмодернізму й трансмодерну ці процеси значно інтенсифікувалися, що відбилося і на біографічних роботах. Вони отримали нетрадиційну інтерпретацію, наповнилися новими сенсами, відобразили протиріччя епохи.

До XXI століття (та навіть й зараз) більшість літописних праць конструювалися за однією схемою: висвітлення родинної атмосфери, у котрій сформувався майстер; розкриття умов становлення та розвитку таланту; виявлення етапних моментів його буття; перехід у вічність, оцінка життєвого шляху різними поколіннями реципієнтів. Безумовно, така дослідницька стратегія була виправданою, результативною. Вона сприяла: осягненню хронік в часовій динаміці; опануванню постаті у культурній проекції; усвідомленню її центром соціальних подій доби.

Проте сучасні злами, пов'язані з синтезом елітарного і масового, високого і вульгарного, академічного і розважального вплинули на побудову життєпису креативної персони. Паралельно із застосуванням традиційного методу його написання (ним послуговуються фахівців конкретної галузі, котрі ґрунтовно вивчають творчість митця) прослідковується й інша тенденція – ознайомлення з історією діяча широкого кола людей. У цьому контексті вказаний жанр перестає декларувати світоглядні постулати героя, соціуму, епохи. Із поданих відомостей читач / слухач самостійно конструює імідж митця, надає йому духовні ознаки, актуальні для того часу, в якому пишеться його літопис.

М. Березань зазначає: постмодернізм (навіть XXI століття, *коментар наш Л.М.*), не прагне подолати в біографії відсутність етичних норм. Неточність, приблизність, брак доказовості, фактологічної достовірності спеціально підкреслюються, позиціонуються

природною, родовою ознакою літопису [1]. Наведене твердження відображає філософські засади нинішньої ери: відмова від істинності, одночасне функціонування несумісних явищ, заперечення авторитетів, догм тощо. Наслідок – вчені все частіше використовують новітню дослідницьку тактику: співставлення полярних поглядів на одну подію (без обґрунтування правдивості певної думки); залучення споминів людей, котрі могли навіть не бути знайомі персонажу хронік або їх автору; введення цитат з інтерв'ю, журналістських опусів, художньої літератури, інформації суміжних до мистецтвознавства предметів тощо. Таке поєднання відомостей стає каркасом життєпису майстра, куди нанизуються суб'єктивне бачення образу героя. Останній експлікується реципієнтом у зручному для нього форматі.

У ХХІ столітті осягнення біографії митця вимагає інтеграції провідних тверджень гуманітаристики. Поступово відбувається розширення методології літописних робіт за рахунок запровадження міждисциплінарного підходу, напрацювань різних наук. Усвідомлення історії метра здійснюється наступним шляхом: звернення до спадщини майстра (не лише завершеної, але і нарисів, чорновиків й т.д.); опанування наявного матеріалу, присвяченого його існуванню, здобуткам; рефлексія на емоційний стан й креативні доробки діяча, інші моделі життєпису; створення унікального документу, який відображає персонажа хронік, буттєву філософію дослідника.

Онтологія особистості подається у словесній формі. Це зумовлює мистецтвознавців апелювати літературною біографією. Головною темою обговорення філологів є текстологічний аналіз художніх зразків. Він здійснюється для виявлення: соціокультурної картини минулого, проведення ревізії тих подій із побутування суб'єкта, котрі визначили індивідуальну стратегію; тематики й ідейного змісту опусів, що віддзеркалюють світосприйняття, аксіологічну систему майстра; трансляція громадських й політичних поглядів, втілених в образній сфері його спадщини.

Студіювання біографії персони, цілісна реконструкція її буттєвої парадигми в сучасних умовах диктує залучення у науковий корпус надбань психології творчості. Це сприяє виділенню й інтерпретації сокровенно значимих фактів, осмисленню кризових моментів, знакових явищ, які висвітлюють характер людини, тип її темпераменту, талант,

життєву спрямованість й т.д. Зазначений ракурс дозволяє розглядати особистість дуалістично: з позиції внутрішніх уболівань; в контексті зовнішніх впливів, зазнаних нею. Він допомагає досліднику усвідомити мотиви вчинків митця, пояснити поведінку й соціальну позицію тощо.

У ХХІ столітті мислителями задекларовано наявність безкінечної кількості індивідуальних онтологічних моделей (реально присутніх або придуманих особистістю), функціонуючих й взаємодіючих через компонування різноманітних ідей, суджень, елементів духовного досвіду homo sapiens. Конструювання та тлумачення біографії майстра часто здійснюється внаслідок синтезу (колажу) здобутків європейської культури. Воно вимагає комплексного осягнення: всієї цивілізаційної вертикалі; доби суб'єкта хронік; філософії сьогодення. Такий погляд допускає герою літопису одночасно побутувати у своїй ері і в надісторичному просторі, входити у позачасовий континуум.

Актуальне питання, що наразі постало перед наукою – хто може виступити об'єктом біографії діяча? До початку ХХІ століття персонажем літопису була непересічна людина, котра у певній епосі реалізувала свою творчість, незважаючи на суспільні зміни, її спадщина залишається знаменною. Однак нині у гуманітаристиці посилюється інтерес до хронік звичайного індивідуума, непримітного маргінала. Це зумовлено бажанням урівноважити всіх у правах на самовираження (оскільки декларується думка про значущість кожного суб'єкта), віднайти константні соціальні ознаки.

Мистецтвознавство не здає високі ідеалістичні позиції, сформовані попередніми історичними періодами, а прагне розшукати у постаті ексклюзивність. Якщо дослідник звертається до опису побутування того чи іншого маестро, це вже вказує на його вагомість для конкретного регіону, країни. Хоча з вищеозначеного логічно виникає ще одна квестія: які складові визначають знаковість персони для культуротворчих процесів, чи зможе виправдати свою унікальність в часовій динаміці? Поки що дискусію залишаємо відкритою, вона потребує спеціального вивчення.

До другої половини ХХ століття літопис митця фіксував особистісну історію, котра мала свою динаміку, кульмінації, спади й ілюстрував відносно завершений образ. Постмодернізм існування майстра розумів не

через констатацію буття, а передбачав момент виникнення, конструювання свідомістю реципієнта. Причому цей силует був надзвичайно хитким, змінюваним, без точного зображення.

У сьогоднішні ми спостерігаємо появу великої кількості «героїв», позиціонуючих себе видатними діячами. Це явище, великою мірою, провокують засоби масової інформації, що з різних причин (найчастіше для піару, реклами, популяризації власного «продукту») генерують імідж «унікального» майстра. За таких умов сама дефініція «біографія митця» вимагає уточнення.

На сучасному етапі важливо не тільки реконструювати життєпис креативної персони, але і знайти адекватні способи її презентації, оскільки вони часто є рівнозначні літописному тексту. О. Бондарева пропонує класифікацію традиційних й інноваційних форм показу індивідуальної історії. Вчена виділяє: 1. Окремі художні твори біографічного жанру; 2. Паперові (книжкові) проекти: біографії як повні / певні життєві історії однієї видатної людини; паралельні біографії; біографічні шкци на тлі літературного / культурного процесу; антології біографічних творів; 3. Архівно-документальні проекти: довкола персоналій; культурних спільнот; 4. Видавничі проекти: корпусні антології; серії; енциклопедії; 5. Інтернет-ресурси та проекти; 6. Аудіо проекти; 7. Візуальні проекти: кіно; авторські телепрограми; YouTube; для колекціонерів; 8. Проекти дизайну міського простору; 9. Віртуальні та перформансні біографічні екскурсії; 10. Перетікання одних форм проектів в інші [3, 8 – 12.]

Вищезазначене ілюструє багатство шляхів експозиціонування хронік митця в гуманітарному дискурсі. Вони покликані підкреслити його вагомість для функціонування культури XXI століття, необхідність поширення особистісної життєтворчої концепції серед широкого загалу реципієнтів, актуалізувати думку: самореалізація майстра може відбутися тільки через сприйняття, осмислення й трансляцію буття і спадщини публікою.

Нині біографія діяча продовжує своє перетворення, що знаходить втілення у наукових та публіцистичних текстах, котрі продукують появу реконструйованих варіацій літописної оповіді. Остання відображає: психологічний портрет персонажа (аналізуючи емоційну сферу); авторську рефлексію на героя (своєрідну автобіографію вченого). Життєпис дає відповіді на питання: про

внутрішнє ество персони (як любила, творила, відносилась до трансцендентності й т.д.); в чому сенс її існування; чим зумовлена побудова саме такої буттєвої стратегії; наскільки усвідомила власне безсмертя у культурі, чи прийняла цей факт та ін.

Непересічна, унікальна особистість завжди осмислювалася каталізатором еволюції людської практики, й берегинею надбань homo sapiens. Хроніки демонструють акумуляцію прогресивних парадигм та філантропічних моделей. Їх метою є подання багатоманітних вимірів існування митця, актуалізація історичної та культурної пам'яті, збереження, передача наступним поколінням національної, духовної ідентичності.

Висновки. Проведене дослідження дозволяє нам констатувати: на рубежі ХХ – ХХІ століть біографія видатної постаті зазнала значних трансформацій, пов'язаних з епохальними змінами, наповнилася новими філософськими сенсами, які відобразили атмосферу трансмодерну.

Сучасний літопис майстра – складний діалектичний феномен. Він культуроцентричний, контекстуальний (прагне вписати героя в континуум людської цивілізації), намагається вирішити актуальні антропологічні проблеми, усвідомити діяча носієм універсальних онтологічних кодів, задекларувати цінність людини-творця і т.д. Водночас вказаний жанр висвітлює протиріччя доби, котрі проявляються у відсутності моральних ідеалів, етико-естетичних канонів, персоніфікованих лідерів. Наслідком цієї ситуації є те, що хроніки не завжди тотожні своєму реальному прототипу, а лише пропонують можливий варіант інтерпретації його сутності. Їх автор подає своєрідне бачення фактів та явищ буття митця, конструє та у доступній формі репрезентує модель суб'єкта, котра відображає: образ майстра, портрет конкретної доби, автобіографію дослідника. З цієї інформації реципієнт будує власну історію персонажа.

Методологія осягнення життєпису креативної особистості ґрунтується на інтеграції досягнень гуманітаристики, міждисциплінарному підході, діалозі різних наукових дискурсів, контекстів, смислів і т.д.

Представлена стаття не вичерпує всі концептуальні положення вказаної проблематики. Перспективними напрямками подальших студій є: розкриття змісту та функцій хронік у постсучасному соціокультурному просторі; вивчення біографічного тексту як складової

інтелектуальної традиції сьогодення; подання алгоритму побудови літопису митця тощо.

Література

1. Березань М.П. Жанр биографии на рубеже XX – XXI веков (на примере романа «Покойный господин Шекспир» Роберта Ная). Гуманитарные исследования в восточной Сибири и на Дальнем Востоке. 2010. №3. С. 24 – 28.
2. Биография в истории культуры / Сост. и отв. ред. Е.В. Иванова. Москва.: Рутения, 2018. 504 с.
3. Бондарева О. Є. Нові форми презентації митців як інтелектуальна провокація: проблеми класифікування. Літературний процес: методологія, імена, традиції. 2020. №16. С. 6 – 15.
4. Бугаєва О.В. Біографія митця в українській гуманітаристиці: сучасні музично-біографічні парадигми. Бібліотека. Наука. Комунікація. Розвиток бібліотечно-інформаційного потенціалу в умовах цифровізації : матеріали міжнар. наук. конф., м. Київ, 6 – 8 жовтня 2020. Київ, 2020. С. 442 – 445.
5. Дунаева Е.В. Историческая биография: упадок или возрождение (Аналитический обзор). Историческая биография: современные подходы и методы исследования. Сборник обзоров и рефератов / за ред. Ю.В. Дунаева. Москва, 2011. С. 8 – 35.
6. Козырева М.А. Биография художника: жанровые особенности. Филология и культура. 2015. №4 (42). С. 227 – 230.
7. Микуланинець Л. М. Біографія митця як засіб інтерпретації культури. Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку: зб. наук. пр. Вип. 21. Т. 2. Рівне: РДГУ, 2015. С. 80–84.
8. Муратова О.В. Біографія як форма пізнання особистості митця: сутність, аспекти, інтерпретація. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер. Філологія. 2020. №46. Т. 3. С. 94 – 97.
9. Раренко М.Б. Биография: эволюция и гибридизация жанра. Москва, 2017. 68 с.

References

1. Berezanj, M.P. (2010). The biography genre at the boundary of the XX – XXI centuries (the case study of The Decedent Mister Shakespeare novel by Robert Nay). Gumanitarnye issledovaniya v vostochnoy Sibiri i na Dalnem Vostoke, №3, 24 – 28 [in Russian].
2. Ivanova, Ye.V. (Eds.). (2018). Biography in cultural history. Moskva.: Ruteniya [in Russian].
3. Bondareva, O. Je. (2020). The new forms of artists' presentation as intellectual provocation: classification issues. Literaturnyj proces: metodologija, imena, tradyciji. №16, 6 – 15 [in Ukrainian].
4. Bugaeva, V. O. (2020). Biography of the artist in the Ukrainian humanities: modern musical and biographical paradigms. Biblioteka. Nauka. Komunikatsiia. Rozvytok bibliotечно-informatsiinoho potentsialu v umovakh tsyfrovizatsii: materialy mizhnar. nauk. konf. 442 – 445. Kyiv [in Ukrainian].
5. Dunaeva, Ye.V. (2011). Historical biography: decline or revival (Analytical review). Historical biography: modern approaches and research methodology. Yu.V. Dunaeva (Ed.). Moskva [in Russian].
6. Kozyreva, M.A. (2015). An artist's biography: the genre specifics. Filologiya i kultura. №4 (42), 227 – 230 [in Russian].
7. Mykulanynej, L. M. (2015). An artist's biography as a means of culture interpretation. Ukrajinsjka kuljtura: mynule, suchasne, shljakhy rozvytku, 21. Vol. 2, 80–84 [in Ukrainian].
8. Muratova, O.V. (2020). Biography as an artist's personality cognition form: the essence, aspects and interpretation. Naukovyj visnyk Mizhnarodnogho ghumanitarnogho universytetu. Serija. Filologhija. №46. Vol. 3, 94 – 97 [in Ukrainian].
9. Rarenko, M.B. (2017). Biography: the genre evolution and hybridisation. Moskva [in Russian].

*Стаття надійшла до редакції 06.07.2021
Отримано після доопрацювання 30.07.2021
Прийнято до друку 09.08.2021*

ЗМІСТ

ДИЗАЙН

<i>Варивончик А. В.</i>	Історичний шлях оздоблення вишивкою традиційного українського вбрання.....	3
<i>Дубрівна А. П., Дороніна С. О.</i>	Український шрифт: витоки, етапи формування, стилістичні особливості.....	10
<i>Костюк О. П.</i>	Концептуальне мистецтво у дизайні.....	15
<i>Скляренко Н. В., Колосніченко М. В.</i>	Стікери: засоби проектування динамічної візуальної комунікації.....	22
<i>Приходько К. О.</i>	Інтер'єр коворкінг-центру як унікальний художній простір ХХІ століття.....	29
<i>Чистіков О. П.</i>	Проблеми використання геометричного орнаменту України в контексті розбудови національної системи дизайну на початку ХХІ ст.	34

ОБРАЗОТВОРЧЕ МИСТЕЦТВО, ДЕКОРАТИВНЕ МИСТЕЦТВО, РЕСТАВРАЦІЯ

<i>Акімов Д. І.</i>	«Домашнє» споживання мистецьких проєктів та мотивації «домашніх» споживачів.....	40
<i>Гамалія К. М.</i>	Пелікан у системі орнітосимволів української культури та мистецтва.....	46
<i>Зайцева В. І.</i>	Ukrainian book art: ways of formation and development [Українське мистецтво книги: шляхи формування і розвитку]	51
<i>Майстренко-Вакулєнко Ю. В.</i>	Фронтний рисунок українських митців періоду Другої Світової війни	57
<i>Чумаченко О. П.</i>	Décor як форма соціальної належності у Давньому Римі.....	67

ХОРЕОГРАФІЯ

<i>Павлюк Т. С.</i>	Історія розвитку бальної хореографії у Південно-Африканській республіці	72
<i>Гутник І. М.</i>	Образи української демонології у народно-сценічній хореографії.....	77
<i>Гриценюк Р. А.</i>	Формейшн у танцювальному спорті: техніко-композиційні особливості	83
<i>Вітковський В. В., Копієвський О. Д.</i>	Діяльнісний аспект фахової підготовки майбутніх хореографів у класичному університеті	89
<i>Бабич О. Ю.</i>	Художньо-естетичні принципи німецького експресивного танцю у контексті розвитку сучасного танцю в ХХІ столітті	95
<i>Журавльова А. В.</i>	Варіативність художньо-естетичних особливостей соціального танцю Бразильський Зук та його підстилів	100
<i>Пастухов О. А.</i>	Сучасний танець як синтез засобів мистецької виразності.....	106

<i>Миронюк Н. М.</i>	Кім Василенко – засновник мистецько-педагогічної хореографічної школи Київського інституту культури.....	111
----------------------	--	-----

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

<i>Антоненко О. М.</i>	Творча діяльність Віктора Реви в контексті розвитку музичної культури Південно-Східної України кінця ХХ – початку ХХІ століть	116
<i>Бобул І. В.</i>	Художньо-естетичні характеристики вокально-естрадного виконавства як жанрового синтезу мистецтв	122
<i>Єрмоменко А. Ю.</i>	Творчість вітчизняних баяністів-акордеоністів в контексті естрадно-джазового виконавства на рубежі ХХ – ХХІ століть	129
<i>Микуланинець Л. М.</i>	Біографія митця в сучасному науковому дискурсі	134
<i>Степурко В. І.</i>	Антропологічний поворот в музиці ХХ століття	139
<i>Ороновський А. І., Цап Г. В., Ороновська Л. Д.</i>	Окремі аспекти розвитку української естрадної пісні у постколоніальний період кінця ХХ – початку ХХІ століття	145
<i>Аксютіна В. В.</i>	Естетична категорія комічного у музичній характеристиці персонажів (на прикладі балету Юрія Шевченка «Буратіно і Чарівна скрипка»).....	153
<i>Димань Т. Ю., Шульгіна В. Д.</i>	Історичні витоки сучасного вокально-інструментального виконавства в Україні на початку ХХІ століття.....	159
<i>Ліхута І. Л.</i>	Продюсерська діяльність у ринкових умовах: особливості та шляхи оптимізації	166
<i>Спольська О. В.</i>	Тернопільська філія Вищого музичного інституту імені М. Лисенка як культурно-освітній центр Тернополя (перша половина ХХ століття).....	173
<i>Табуліна О. Б.</i>	Голосове вібрато в інтерпретації вокальної музики доби бароко	178

СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО

<i>Погребняк Г. П.</i>	Сцена як обшир мистецьких розвідок режисера-автора. Частина 1. Райнер Вернер Фасбіндер: сценічно-екранні експерименти	184
<i>Нечаєнко Т. В., Лішафай О. О.</i>	Музична драматургія в аудіовізуальному просторі.....	191
<i>Кашуба В. Г.</i>	Гастрольна діяльність «Укрдержцирку» як індикатор «здоров'я» галузі	196

CONTENTS

DESIGN

<i>Varyvonchyk A.</i>	The historical way of embroidery of traditional clothing.....	3
<i>Dubrivna A., Doronina S.</i>	Ukrainian font: origins, stages of formation, stylistic features	10
<i>Kostiuk O.</i>	Conceptual art in design.....	15
<i>Skliarenko N., Kolosnichenko M.</i>	Stickers: design tools of the dynamic visual communication	22
<i>Prykhod`ko K.</i>	Interior of coworking center as a unique art space of the XXI century.....	29
<i>Chystikov O.</i>	Problems of using Ukrainian geometric ornament in the context of the national design system development at the beginning of XXI century	34

ART, DECORATIVE ART, RESTAURANT

<i>Akimov D.</i>	"Local" consumption of art projects and motivation of the "local" consumers	40
<i>Gamaliia K.</i>	Pelican as an ornithic symbol in Ukrainian culture and arts	46
<i>Zaitseva V.</i>	Ukrainian book art: ways of formation and development	51
<i>Maystrenko-Vakulenko Yu.</i>	Frontline Drawings of Ukrainian Artists of the Second World War Period	57
<i>Chumachenko O.</i>	Décor as a form of social belonging in Ancient Rome	67

CHOREOGRAPHY

<i>Pavliuk T.</i>	The history of the development of ballroom choreography in the Republic of South Africa	72
<i>Gutnyk I.</i>	Images of Ukrainian demonology in folk stage choreography	77
<i>Gritsenyuk R.</i>	Formation in dance sports: technical and compositional features.....	83
<i>Vitkovskiy V., Kopiievskiy O.</i>	Activity aspect of professional training of future choreographers in the classical university	89
<i>Babich O.</i>	Artistic and aesthetic principles of German expressive dance in the context of the development of modern dance in the XXI century.....	95
<i>Zhuravleva A.</i>	Variability of artistic and aesthetic features of social dance Brazilian Zuk and its bedding.....	100
<i>Pastukhov O.</i>	Modern dance as a synthesis of means of artistic expression.....	106
<i>Myroniuk N.</i>	Kim Vasylenko - founder of the artistic and pedagogical choreographic school of the Kyiv Institute of Culture	111

MUSICAL ART

<i>Antonenko O.</i>	Victor Reva creative activity in the context of the development of the musical culture of South-Eastern Ukraine of the end of the XX – the beginning of the XXI centuries	116
---------------------	---	-----

<i>Bobul I.</i>	Artistic and aesthetic characteristics of vocal and pop performance as a genre synthesis of arts122
<i>Yeremenko A.</i>	The creativity of local accordionists in the context of pop-jazz performance at the turn of the XX - XXI centuries129
<i>Mykulanynets L.</i>	An artist's biography in the modern science discourse134
<i>Stepurko V.</i>	Anthropological turn in the Music of the Twentieth Century139
<i>Oronovsky A., Tsap G., Oronovska L.</i>	Defined aspects of the development of Ukrainian pop song within the postcolonial period of the late XX - early XXI century145
<i>Aksiutina V.</i>	The aesthetic category of the comic in the musical characterization of characters (on the example of Yuri Shevchenko's ballet "Buratino and the Magic Violin")153
<i>Dyman T., Shulgina V.</i>	Historical origins of modern vocal and instrumental performance in Ukraine at the beginning of the XXI century159
<i>Likhuta I.</i>	Production Activities in Market Conditions: Specifics and Ways of Optimization166
<i>Spolska O.</i>	Ternopil branch of the Musical Institute named after Mykola Lysenko as a cultural and educational center of Ternopil (1st half of XX century)173
<i>Tabulina O.</i>	Vocal vibrato in the interpretation of vocal music of the baroque epoch.....178

STAGE ART

<i>Pogrebniak G.</i>	The scene as a space for artistic searches of the director-author. Part 1. Rainer Werner Fassbinder: stage-screen experiments184
<i>Nechaienko T., Lishafai, O.</i>	Musical drama in audiovisual space.....191
<i>Kashuba V.</i>	Touring activities of Ukrderzhztsirk as a domain's "health" indicator.....196

Наукове видання

МИСТЕЦТВОЗНАВЧІ ЗАПИСКИ

NOTES ON ART CRITICISM

Випуск 39

Редактори: *Ж. З. Денисюк, Л. М. Міненко*

Редагування англomовних статей, анотацій і транслітерації *А. В. Петренко*

Комп'ютерна верстка *М. В. Бугайов*

Адреса редакції: 01015, м. Київ, вул. Лаврська, 9, корп. 11, кім. 204
e-mail: nauka@dakkkim.edu.ua

Вимоги до публікацій на сайті:
<https://nakkkim.edu.ua/images/vidannya/requirements.pdf>

Здано до набору 25.11.2021. Підп. до друку 30.11.2021.
Формат 60x84 ¹/₈. Папір офсетн. № 1. Друк офсетний.
Умов. арк. 23,94. Облік.-вид. арк. 21,67. Наклад 300 прим.

Надруковано:

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>